

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obo/5/2016
Identifikačné číslo spisu:	9016898521
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9016898521.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Ing. L. P., CSc, nar. XX. O. XXXX, bytom E., K., zastúpeného právnym zástupcom JUDr. Stanislavom Jakubčíkom, advokátom, so sídlom Kutlíkova 17, 851 02 Bratislava, proti žalovanému: INA Kysuce, spol. s r. o. (pred zmenou právnej formy INA Kysuce, a. s.), so sídlom Dr. G. Schaefflera 1, 024 01 Kysucké Nové Mesto, IČO: 36 386 553, zastúpenému právnym zástupcom JUDr. Bohumírom Blahom, advokátom, so sídlom Hurbanovo nám. 5, 811 03 Bratislava, o zaplatenie 165 023,24 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. januára 2016, č. k. 16Cb/133/2001-600, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 25. januára 2016, č. k. 16Cb/133/2001-600 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým uznesením zo dňa 25. 01. 2016, č. k. 16Cb/133/2001-600 žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku za podané dovolanie nepriznal. Uviedol, že podaním zo dňa 21. 08. 2014 požiadal žalobca o oslobodenie od súdneho poplatku za podané dovolanie proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obo/16/2013, 1Obo/17/2013 zo dňa 20. 05. 2014. Krajský súd mal za preukázané, že žalobca k žiadosti pripojil Tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníka konania, rozhodnutie Sociálnej poisťovne o zvýšení invalidného dôchodku zo dňa 05. 12. 2013 (č. l. 469 spisu), platobný rozkaz Okresného súdu Nitra zo dňa 05. 12. 2013, č. k. 23Rob/429/2013-23 (č. l. 470 spisu) a upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 14040/2013-5 zo dňa 19. 02. 2014 (č. l. 471 spisu). V napadnutom uznesení krajský súd poukázal, že o oslobodení rozhodol uznesením zo dňa 10. 09. 2014, č. k. 16Cb/133/2001-476, ktoré uznesenie bolo na odvolanie žalobcu uznesením odvolacieho súdu zo dňa 29. 10. 2015, č. k. 2Obo/50/2014 zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Po vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, krajský súd vyzval žalobcu o zaslanie dokladov, a to súvahy za roky 2013, 2014, daňového priznania za roky 2013, 2014, výkazy ziskov a strát za roky 2013, 2014 ako konateľa obchodnej spoločnosti Aplikácia elektroniky v strojárstve, spol. s r. o. (v skratke AES spol. s r. o.), so sídlom Nové záhrady III/6, 821 05 Bratislava, IČO: 17 320 241, všetko v lehote 20 dní (č. l. 503 spisu). Súčasne o zaslanie vyššie uvedených dokladov krajský súd požiadal aj Okresný súd Bratislava I, oddelenie Obchodného registra (č. l. 504 spisu) a Daňový úrad

Bratislava (č. l. 505 spisu).

Po opätovnom oboznámení sa s obsahom spisového materiálu, ako aj dôvodmi, ktoré mali za následok zrušenie skoršieho uznesenia Krajského súdu v Žiline, súd prvého stupňa dospel k záveru, že v danom prípade sa jedná o bezúspešné uplatňovanie práva žalobcom. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že v merite veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 30. 05. 2013, č. k. 16Cb/133/2001-368, ktorým Krajský súd v Žiline, žalobu žalobcu zamietol a súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania vo výške 4 283,49 eur, nakoľko žalobca nepreukázal existenciu dôvodu uplatneného nároku tvoriaceho predmet sporu, teda ani svoju aktívnu legitimáciu. Taktiež z obsahu spisového materiálu bolo podľa súdu prvého stupňa nepochybné, že predmetný rozsudok krajského súdu bol v dôsledku podaného odvolania žalobcu, v podaní zo dňa 08. 07. 2013 (č. l. 392 spisu), potvrdený rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. IObo/16/2013, IObo/17/2013 zo dňa 20. 05. 2014, ktorým zároveň potvrdil i uznesenie Krajského súdu v Žiline, ktorým žalobcovi oslobodenie od platenia súdnych poplatkov za odvolanie, nepriznal. Krajský súd preto zastával názor, že žalobca prostredníctvom podaného dovolania sa domáha ochrany nároku bez preukázania existencie právneho dôvodu na jeho uplatnenie, a teda oslabeného práva. S prihliadnutím na uvedené, krajský súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku z dôvodu nesplnenia druhého zo zákonných predpokladov oslobodenia od súdnych poplatkov (svojvoľné a zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva). Splnenie prvej kumulatívnej podmienky, ustanovenej v § 138 ods. 1 O. s. p., a to či pomery žalobcu sú takého charakteru, aby odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdneho poplatku, už neskúmal.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca. Žiadal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmeniť a návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku vyhovieť. Odvolateľ uviedol, že o priznanie oslobodenia od platenia súdnych poplatkov požiadal z toho dôvodu, že súdny poplatok za podané dovolanie, je približne 38 násobkom súčasnej výšky jeho invalidného dôchodku, ktorý je od r. 2009 jeho jediným príjmom. Odvolateľ uviedol, že svoje dovolanie odôvodnil okolnosťou, I. že odvolací súd potvrdil výrok rozhodnutia prvostupňového súdu, ale tak učinil z iných dôvodov ako prvostupňový súd, ktorý samotný svoj výrok odôvodnil tvrdeniami, ktoré nielenže nemajú žiaden podklad v dôkazoch založených v spise, ale dokonca odporujú verejnej listine, II. že odvolací súd (pravdepodobne) vykonal dokazovanie, pretože tvrdí nové zistenia, ktoré neboli predmetom skúmania prvostupňového súdu, avšak takého dokazovanie vykonal bez toho, aby vypísal pojednávanie a dal žalobcovi možnosť garantovanú v § 123 O. s. p., III. že odvolací súd nezdôvodnil svoje rozhodnutie, pretože nezodpovedal žiadnu otázku, ani tie s rozhodujúcim významom vo veci. Dodal, že jeho dovolanie má štandardné zákonné odôvodnenie a je častým predmetom preskúmavania súdov na základe mimoriadnych opravných prostriedkov. Preto sa domnieva, že s ohľadom na obvyklosť tých dovolacích dôvodov, ktoré použil, ako aj ich častú úspešnosť v ním uvedených rozhodnutiach súdov, by z hľadiska obsahu jeho podanie nemuselo nevyhnutne byť považované za zrejme neúspešné uplatnenie práva.

Odvolateľ má ďalej za to, že pri tvrdení o zrejmej neúspešnosti uplatneného práva, môže mať súd prvého stupňa na mysli tiež tvrdenie právneho zástupcu žalovaného, či žalobca bol konateľom spoločnosti BLOCK SLOVAKIA, spol. s r. o. aj dňa 02. 08. 2000. Dané tvrdenie krajský súd uviedol ako jeden z rozhodujúcich dôvodov výroku svojho rozsudku z 30. 05. 2013, ktoré tvrdenie je podľa odvolateľa nepreukázané a nepreskúmateľné, čo bolo aj dôvodom na podanie dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní napadnutého uznesenia v medziach dôvodov, uvedených v odvolaní dospel k záveru, že sú splnené zákonné dôvody na jeho zrušenie.

Podľa § 138 ods. 1 O. s. p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva.

Súd môže priznať oslobodenie od súdnych poplatkov pri splnení troch predpokladov: ak to navrhne

účastník konania, ak priznanie oslobodenia odôvodňujú pomery účastníka a nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešne uplatňovanie alebo bránenie práva. Zo súdnej judikatúry vyplýva, že rozhodujúce budú nielen majetkové pomery daného účastníka, ale aj povaha uplatneného nároku, prípadne iné okolnosti, ktoré môžu mať pre priznanie oslobodenia význam.

Krajský súd v Žiline v napadnutom rozhodnutí dospel okrem iného k záveru, že v merite veci bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 30. 05. 2013, č. k. 16Cb/133/2001-368, ktorým Krajský súd v Žiline, žalobu žalobcu zamietol a súčasne uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania s tým, že žalobca nepreukázal existenciu dôvodu uplatneného nároku tvoriaceho predmet sporu, teda ani svoju aktívnu legitimáciu. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 05. 2014, č. k. IObo/16/2013, IObo/17/2013, ktorým bolo podľa súdu prvého stupňa zároveň potvrdené i uznesenie o nepriznaní oslobodenia od platenia súdnych poplatkov. Krajský súd preto zastával názor, že žalobca prostredníctvom podaného dovolania sa domáha ochrany nároku bez preukázania existencie právneho dôvodu na jeho uplatnenie, a teda oslabeného práva. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa pomery žalobcu už neskúmal.

Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. účastník konania uplatňuje svojvoľné, či oslabené právo vtedy, ak nevykonáva procesné úkony v záujme ochrany svojich subjektívnych práv, ale pri vedomí, že tým svoje práva neochráni a ani ochrániť nechce, so zámerom spôsobiť škodu, alebo inú ujmu druhému. O zrejme bezúspešné uplatnenie práva ide v zmysle § 138 ods. 1 O. s. p. spravidla vtedy, ak je zo samotných tvrdení účastníka konania, alebo z toho, čo je súdu známe z obsahu spisu, alebo z inej jeho činnosti, alebo všeobecne známe, ako aj bez ďalšieho nepochybné, že navrhovanej požiadavke účastníka konania nemôže byť vyhovie. O zrejme bezúspešné uplatnenie opravného prostriedku (riadneho a mimoriadneho) pôjde vtedy, ak takýto opravný prostriedok bol podaný oneskorene, osobou bez subjektívneho oprávnenia alebo ak je takýto opravný prostriedok objektívne neprípustný, alebo ak s prihliadnutím na všetko čo je súdu známe, je bez ďalšieho nepochybné, že opravný prostriedok nemôže byť úspešný. Preto odvolací súd konštatuje, že záver súdu prvého stupňa o zrejmej bezúspešnosti dovolania žalobcu dôvodiť zamietnutím jeho nároku súdmi nižšieho stupňa, je neprijateľný. Záver krajského súdu o nesplnení druhej kumulatívnej podmienky podľa § 138 ods. 1 O. s. p., a to či v prípade žalobcu nejde o svojvoľné a zrejme bezúspešne uplatňovanie práva, je s poukazom na uvedené predčasný. Rovnako je potom nesprávne, ak súd prvého stupňa v ostatnom neskúmal, či pomery žalobcu sú takého charakteru, aby odôvodňovali priznanie oslobodenia od súdneho poplatku.

Keďže napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnuté uznesenie zrušil podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Podľa ust. § 226 O. s. p. pre Krajský súd v Žiline, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie, je právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.